

REPUBLIKA

Rok XI

ŁÓDŹ, WTOREK, 11 WRZEŚNIA 1934 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

nr. 250

Przyjęcie Sowietów do Ligi Narodów

zostało jednomyślnie postanowione na posiedzeniu rady Ligi. — Argentyna i Portugalia wstrzymały się od głosowania

Polska będzie głosowała za przyjęciem Sowietów i udzieleniem stałego miejsca w radzie Ligi

Paryż, 10 września.

(Pat) — Agencja Havasa donosi z Genewy: W czasie prywatnego posiedzenia rady Ligi, które odbyło się dziś wieczorem, postanowiono jednomyślnie, że Związek Sowiecki powinien być przyjęty do Ligi Narodów i uzyskać stałe miejsce w Radzie. Jedyne Portugalia i Argentyna, wstrzymały się od głosowania.

W ciągu dyskusji, poruszono również kwestię formy zaproszenia Sowietów, ale nie powzięto jeszcze decyzji w tej sprawie.

Według pogłosek krążących w kuluarach, minister Beck na poufnym posiedzeniu członków rady Ligi, miał podkreślić, że przyjęcie Związku Sowieckiego do Ligi Narodów, nie powinno w żadnym wypadku naruszać obecnego stanu stosunków polsko-sowieckich, wynikającego z podpisanych przez oba państwa traktatów i oświadczył, że Polska będzie głosować zarówno za przyjęciem Sowietów do Ligi Narodów, jak i za udzieleniem Związkowi Sowieckiemu stałego miejsca w Radzie Ligi.

Minister Barthou wysunął następnie sprawę procedury, która będzie wyjaśniona podczas rozmów pomiędzy poszczególnymi delegatami. Rozmowy te mają rozpocząć się jutro. Minister Barthou stwierdził wreszcie, że rezolucja powzięta przez członków Rady w sprawie przyjęcia Związku Sowieckiego do Ligi Narodów i przyznania im stałego miejsca, ma charakter ostateczny.

Genewa, 10 września.

(PAT) Piętnaste zgromadzenie Ligi Narodów zostało otwarte dziś przed południem przez urzędującego przewodniczącego rady Ligi, ministra Benesa, przy licznych udziałach prasy i publiczności.

Po utworzeniu komisji weryfikacyjnej minister Benes wygłosił przemówienie powitalne, w którym przedstawił bilans prac Ligi Narodów i omówił obecną sytuację polityczną świata.

Dokonało wyboru prezesa zgromadzenia Ligi. 59 głosami na 61 głosów wybrano szwedzkiego min. spraw zagr.

Sandlera. Na popołudniowym zebraniu wybierano 6 wiceprzewodniczących.

Wybrani zostali sir John Simon (42 głosy), baron Aloisi (44 głosów), min. Barthou (41), kanclerz Schuschnigg (38 głosów), delegat Indyj — Aga Khan (35 głosów) i jugosłowiański minister spraw zagranicznych Jewtisz 31 głosów.

Następnie zgromadzenie dokonało podziału spraw, figurujących na porządku dziennym, między poszczególne komisje. Wniosek polski odesłano do komisji politycznej. Do tej komisji przesłano też sprawę sporu boliwijsko-pargwańskiego.

Telegram do rządu ZSRR

z zaproszeniem do przystąpienia do Ligi Narodów ma być wysłany z Genewy

Paryż, 10 września.

„Petit Journal”, rozważając warunki, w jakich nastąpić ma wejście Rosji do Ligi, pisze: Dowiadujemy się, że trzy mocarstwa zapraszające, t. j. Francja, Wielka Brytania i Włochy, zająć się mają dzisiaj zebraniem jaknajwiększej liczby podpisów pod telegramem zapraszającym, który wysłany będzie do Moskwy, być może, we wtorek.

Skrupulatne obliczenia pozwalają stwierdzić, że pod telegramem tym podpisze się więcej, niż dwie trzecie członków zgromadzenia. Liczba ta dojdzie,

być może, do trzy czwartych.

Procedura ta posiada tę korzyść, że czyni w praktyce zbędną interwencję szóstej komisji zgromadzenia, która statutowo powołana jest do badania kandydatatur. Jest rzeczą zrozumiałą, że jeżeli wielka liczba mocarstw występuje z inicjatywą zaproszenia innego mocarstwa, to pewne jest, że jej „pupilka” odpowiada gwarancjom, których mogłaby ewentualnie domagać się szósta komisja w radzie, gdyby kandydatura wysunięta została przez samą stronę zainteresowaną.

„Soc-realizm”

Napisał: Tadeusz Górski

Pisaliśmy przed kilkoma dniami o tarciach między Kominternem a rządem Z. S. R. R. w sprawie polityki zagranicznej Rosji Sowieckiej: Komintern utrzymuje, że rząd sowiecki zbyt nie uprościł swoją politykę międzynarodową, że ją ściśle „upaństwowił”, zmierzając jedynie i wyłącznie do obrony granic Z. S. R. R., zupełnie natomiast ignorując cały szereg innych czynników i zadań, które wysuwa wybitnie naprzęta sytuacja w wielu krajach Europy oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Wina za tę jednostronność polityki zagranicznej Rosji sowieckiej przypisuje się całkiem niepoważnie i z przejrzytą perfidią... Litwinowowi — oczywiście tylko dlatego, że opozycjoniści nie śmia sięgnąć wyżej, do wiadomego, ale wciąż jeszcze niewymienianego źródła takiej a nie innej polityki Z. S. R. R...

W międzyczasie nastąpiły w Moskwie dalsze wypadki, świadczące o bardzo charakterystycznych zmianach w taktyce i zasadach, jakie świat zwykł był dotychczas określać jako ideologię komunizmu międzynarodowego. Oto, na zjeździe literatów sowieckich wygłoszone zostały przez dwóch wybitnych przedstawicieli partii i rządu — Gorkiję i Radka — znamienne przemówienia, które, poza zaleceniem stosowania filozofii marksistowskiej, jako jedynej i niezawodnej metody badania zjawisk społecznych — zawierały wskazówki i rady praktyczne w sprawach najbardziej aktualnych.

Te właśnie zalecenia, ubrane narazie w formę krytycznych uwag literackich, w konsekwencji swej stanowią, ni mniej, ni więcej, tylko — proklamowanie nowej polityki i taktyki sowieckiej. Uczyniono to na zjeździe literatów, a nie działaczy partyjnych, by nie wywoływać nagłym zakretem zbyt wielkiego popłochu w szeregach, zwłaszcza wśród tych towarzyszy, którzy przywykli do „żelaznej, naukowej argumentacji i niewzruszonej konsekwencji” i nie dopuszczają żadnych „luzów” ideologicznych, ani „odchyleń”.

A więc — określając cele i zadania literatury sowieckiej i proletariackiej z poza granic Z. S. R. R., Radek bynajmniej nie mówił o socjalizmie, lecz — o walce przeciwko ew. wojnie! Ale nie to jest najbardziej oryginalne i zastanawiające w wywodach tego młodego polityka sowieckiego. Charakteryzując poszczególne pisarzy burżuazyjnych, Radek nie szczędził pod ich adresem pochwał, motywując swoją sympatię i uznanie dla nich w ten sposób:

„Każdy pisarz burżuazyjny, który ustosunkowuje się już negatywnie do faszyzmu, aczkolwiek jest jeszcze naszym wrogiem, wmiem być przez nas traktowany, jako sprzymierzeniec”. Bo — powiada Radek — „większość ludzi nie potrafi doprowadzić swojej myśli do końca”.

Alé on to potrafi — mimo dawnego grzechu-trockizmu — i, rozwijając konsekwentnie swą myśl o „sprzymierzeńcach, którzy jeszcze są wrogami”, przekreśla równocześnie klasyczną zasadę każdego ruchu rewolucyjnego: „kto nie z nami, ten przeciwko nam” i, zamiast niej, ogłasza werbunek... wojenny — pół wrogów i ćwierć-sprzymierzeńców... Rzecz wyjaśnia się zupeł-

Straszna katastrofa budowlana w Będzinie

Skutkiem oberwania się dwóch balkonów, przeciążonych przez osoby na nich stojące, 8 osób odniosło ciężkie rany

Sosnowiec, 10 września.

(Pat) — Dziś, około godziny 16-ej wydarzyła się w Będzinie, w domu przy ul. 3-go Maja 5, katastrofa budowlana, która pociągnęła tragiczne skutki. Balkon drugiego piętra, na którym stało kilka osób, załamał się i runął całym swym ciężarem na balkon pierwszego piętra, na

którym również zgromadzonych było kilka osób. Bezpośrednio potem, załamała się balustrada balkonu pierwszego piętra i

OBA BALKONY RUNĘŁY NA PODWÓRZE.

Skutki były straszne, 8 osób odniosło ciężkie rany, z których jedna kobieta w

kilka minut zmarła, a dwie osoby dogorywają. — Resztę rannych odwieziono do szpitala.

Przyczyną katastrofy było przoderwienie trawersów podtrzymujących balkon. Właściciel kamienicy został przez policję zatrzymany.

Dochodzenie w toku.

Burzliwy odczyt marszałka Balbo

w jugosłowiańskim mieście Splicie. — Tłumy publiczności atakują salę odczytową. — Marsz. Balbo pod ochroną policji ucieka z miasta

Paryż, 10 września.

(Pat) — Z Białogrodu donoszą, że w Splicie doszło do poważnych rozruchów w następstwie odczytu, który wygłosił tam w klubie włoskim marszałek Balbo wobec audytorjum około 150 optantów włoskich. Po zakończeniu tego odczytu, przed gmachem klubu, którego okna były otwarte, doszło do burzliwych demonstracji. Zgromadzeni wewnątrz włoski, zaczęli wznosić okrzyki: „Niech żyje Włochy”, „Niech żyje włoska Dalmacja”, „Niech żyje włoski Split”. — W odpowiedzi na to, zgromadzeni nazewnątrz tłum usiłował wtargnąć słą do wnętrza lokalu. Policja udaremniła te próby, lecz dopiero po dłuższych wysiłkach, zdołała

oczyszczyć ulicę i stworzyć drogę odwrotu dla marszałka Balbo, który pospiesznie opuścić musiał miasto i szukać schronienia na swoim jachcie.

Aresztowano wiele osób. Zgromadzeni w klubie optanci włoscy mogli opuścić lokal dopiero po paru godzinach,

gdy na ulicach nie było już demonstrantów.

W całej Jugosławii podróż i zachowanie się marszałka Balbo ze względu na okoliczności, jakie towarzyszyły odczytowi, wywołały żywe oburzenie.

Wszystkiemu winni polacy...

Lille, 10 września.

(Pat) — W związku z otwarciem sezonu myśliwskiego, jeden z lokalnych dzienników francuskich w dziwny sposób tłumaczy ubytek zwierzęstwu, pisząc, iż w wielu gminach okręgu górni-

czego wyginęły niemal doszczętnie zajęce i kuropatwy, które jakoby wyniszczone zostały przez zdziczałe koty, pozostawione tu przez naszych górników w chwili odjazdu ich do Polski.

nie — w kierunku zastąpienia wszelkiej ideologii... strategii, — gdy Radek każe literatom europejskim walczyć przeciwko wojnie... Ale — jak? — wołają zakłócenia literaci, a jeden z nich oświadcza nawet, że w razie wojny, natychmiast zgłosi się do szeregów armii sowieckiej. I Radek słusznie odpowiada, że — nie o to chodzi: żołnierz Woroszyłowowi nie brak... Chodzi bowiem o rzecz istotniejszą — o odpowiedź tym wszystkim, którzy coraz częściej na zjazdach i zebraniach pytają:

O te pakti, zawierane przez rząd sowiecki z rozmaitymi państwami, na które się kładzie taki nacisk, jakgdyby rzeczwiście... gwarantowały pokój?

O układy z socjalistami, których się wczoraj nazywało socjal-zdrajcami i socjal-faszystami, a dziś — uznano za pożądanych sprzymierzeńców?

O Ligę Narodów, do której się wstępuje, mimo, iż jest to „organizacja wyzysku i ucisku małych narodów. narzędzie polityki imperialistycznej, a przedewszystkiem — szkodliwe dla mas złudzenie, jakoby Liga chciała i umiała zapobiec wojnie“?

I o wiele jeszcze innych rzeczy, które mocno interesują masy, posiadające „wyostrzoną i czujną świadomość klasową i polityczną“.

I oto — znalazła się wreszcie odpowiedź, udzielona narazie... literatom, ale — przeznaczona dla innych, bardziej na te rzeczy wrażliwych i czujnych — dla szeregowców partyjnych. Odpowiedź ta brzmi: realizm socjalistyczny!

W pierwszej chwili istotnie zdawało się, że jest to tylko zaimprovizowane określenie nowego kierunku w literaturze, której zadaniem powinno być odzwierciedlanie przeżywanego epoki — z wyraźną jednak tendencją ideową.

Ale... niebawem pojawiły się odpowiednie akcenty i kropki nad „i“, ilustracje, przykłady i argumenty... I oto literackie wywody na temat pół-wrogów i ćwierć-przyjaciół oraz konieczności szukania wszędzie sprzymierzeńców przybrały nagle zupełnie inny charakter i zyskały o wiele większą wagę. I od tego właśnie momentu, gdy padło to znamienne określenie po raz pierwszy, poczęto je lansować, wpaść, wywierać w świadomość i pamięć ludzi przy pomocy dźwięcznego a wymownego skrót, którym wzbogacony zostanie słownik sowiecki: „soc-realizm“!

Soc-realizm — magiczne słowo, o mocy niezwykłej, wyjaśniające wszystko i rozwiewające wszystkie wątpliwości. Soc-realizm — rozgrzesza, usprawiedliwia, uzasadnia i tłumaczy wszystko.

Soc-realizm — to sztuka przystosowania się do konieczności życiowych! To — nie oportunizm socjal-faszystów, ani wykretna ugodowość scheidemannowców, ani tchórzostwo Bauerów, ani drobniomieszczańskie machinacje Blumów, lub męszewickie złudzenia Trockiego — nie, to ostatnie słowo techniki, mechaniki i kalkulacji dyplomatycznej i nowe odkrycie z dziedziny chemii rewolucyjnej, wyjaśniające ostatecznie:

dla czego i skąd pakto-manja, paco i jacy potrzebni są „sprzymierzeńcy“, co Litwinów będzie robił w Lidzie I — jak uniknąć wojny przy pomocy... literatów i paktów.

Na wszystko to istnieje jedna odpowiedź: soc-realizm!

A strefkujący włókniarze w Ameryce — to właśnie nie są... soc-realiści!

Powrót 4 członków polskiej wyprawy polarnej

Warszawa, 10 września.

(PAT) Powrócili do Warszawy 4-ej członkowie polskiej wyprawy polarnej na Spitsbergen: pp. mjr. S. Zagrajski, inż. W. Biernawski, K. Mogilnicki i S. Siedlecki.

Pozostali 3-ej członkowie wyprawy inż. St. Bernadzikiewicz, kpt. Zawadzki i dr. Różycki udali się ze Sztokholmu do Oslo, celem omówienia wyników prac polarnych z prof. Hoelem z instytutu do badań polarnych.

Wielkie manewry Reichswehry przed Hitlerem zakończyły kongres partyjny w Norymberdze. — Mowa Hitlera na zamknięcie kongresu

Norymberga, 10 września.

(Pat) — Na zakończenie kongresu narodowych socjalistów, odbyły się dziś na olbrzymich błoniach Zeppelina, ćwiczenia Reichswehry, w których wystąpiły w pełnym uzbrojeniu oddziały, reprezentujące wszystkie rodzaje broni Niemiec. — Ćwiczenia te miały charakter regularnej bitwy, przy współudziale oddziałów miotaczy min i karabinów maszynowych. Były one dwukrotnie powtórzone w ciągu dnia: rano przed ministrem Blumbergiem i całą generalicją, popołudniu zaś w obecności kanclerza Hitlera i ministrów.

Wśród 250 tysięcy widzów wypełniających trybuny przeważali członkowie SA i SS., którzy w tym celu zostali specjalnie zatrzymani jeszcze na jeden dzień w Norymberdze, aby móc przypatrzeć się zbliżającym manewrom oddziałów wojskowych. W ich szeregach też, akcja

wojska wywołała szczególny entuzjazm.

Ćwiczenia zakończyły się defiladą formacji Reichswehry przed kanclerzem Hitlerem, przyczem na czele oddziału sztandarowego niesiono 3 sztandary bawarskiego pułku, w którym Hitler służył jako ochotnik w wojnie światowej.

Norymberga, 10 września.

(Pat) — Całotygodniowe uroczystości i manifestacje z okazji kongresu narodowo-socjalistycznego zakończyły się dziś wieczorem capstrzykiem Reichswehry przed hotelem, w którym zamieszkał kanclerz Hitler wraz ze swą świtą.

Obchody kongresu zamknięte zostały wielką mową Hitlera, w której podkreślił on, iż naród niemiecki czuje się szczególnie osłabiony, iż otrzymał rząd autorytetu, stojący ponad wszelkimi grupami i niepodlegający żadnej z nich.

Omawiając rolę partii, twierdzi on, iż „w nauce swej pozostanie ona niezmienną, w organizacji niezłomną, w taktyce elastyczną i zdolną do przystosowania się w całości kształcie swej budowy tworzyć będzie niejako zakon“.

Hitler w zakończeniu przypomniał z naciskiem, że narodzi socjaliści będą musieli w przyszłości stosować jaknajlepszą selekcję kandydatów na członków swej partii. Nadzieją narodowych socjalistów jest młodzież.

Jak można pozyskać lud

Trzeba do niego przemawiać niewyszukanym językiem. — Co Hitler powiedział francuskiemu dziennikarzowi

Paryż, 10 września.

(Pat) — Specjalnemu wysłannikowi „Matin'a“ udało się uzyskać w Norymberdze rozmowę z kanclerzem Hitlerem. W rozmowie tej nie poruszono kwestyj politycznych, Hitler ograniczył się tylko do wywołania swych wspomnień z przed 15-tu lat, gdy zaczynał swą działalność w Norymberdze która wówczas uważana była za najbardziej komunistyczne miasto w Bawarii. Hitler podkreślił, że trzeba umieć pozyskać lud w sposób zupełnie prosty. — Do ludu nie trzeba się zwracać w tej formie, jak do ludzi wy-

kształconych. Ogromnym błędem partii burżuazyjnych jest to, że zwracają się one do ludu, posługując się przy tym językiem ludzi wykształconych. — Prawdziwy mówca potrafi zresztą oddziaływać zarówno na ludzi wykształconych jak i na proste masy.

Hitler nie podjął zapytania korespondenta „Matin“, który usiłował skierować rozmowę na tory polityczne, mówiąc, iż główną przyczyną sukcesu Hitlera jest namiętna wiara w słuszność głoszonej sprawy.

Napreżona sytuacja w Hiszpanji

Bliski upadek gabinetu Sampera. — Znów grozi 24 godzinny strejk powszechny

Paryż, 10 września.

(Pat) — Z Madrytu donoszą: W tutajszych kołach politycznych sądzi, że po mowie, wypowiedzianej wczoraj przez Gil Roblesa, rząd Sampera niema już większości w Kortezach i dlatego należy uważać za prawdopodobne, że kryzys gabinetowy rozpocznie się jutro po zakończeniu obrad rady gabinetowej.

Krażą jednak pogłoski, że skrajne organizacje lewicowe zamierzają ogłosić nowy, 24-godzinny strejk powszechny, celem zaprotestowania przeciwko aresztowaniu przywódców. Gdyby te pogłoski okazały się prawdziwe, przesilenie rządowe zostałoby naskutek tego odroczone o kilka dni.

Barcelona, 10 września.

(Pat) — Aresztowany przez władze katalońskie za obrazę policji miejscowej, prokurator Sanche został wczoraj wypuszczony z aresztu. Władze katalońskie twierdzą, że Sanche nie był aresztowany, a tylko zatrzymany. Niemniej jednak sprawa ta wywołała może nowy, poważny konflikt z Madrytem.

Niesłuchany list ks. Pszczyńskiego

w piśmie angielskiem. — Ks. Pszczyński daremnie usiłuje wprowadzić w bład opinię publiczną

Katowice, 10 września.

W angielskiem piśmie „Times“ zamieścił ksiądz Pszczyński list otwarty w sprawie swych podatków.

List ten jest bezczelną polemiką ze stanowiskiem rządu polskiego i śląskimi władzami skarbowymi. Ks. Pszczyński powołuje się na dobrze zapłaconą opinię prawną niestety, dwóch francuskich profesorów uniwersytetu: Allixa i Scella, którzy twierdzą jakoby ustawy podatkowe zastosowano wobec ks.

Pszczyńskiego wyłącznie w celach politycznych. W liście swym ks. Pszczyński wysuwa znowu kłamliwe zarzuty, jakoby dawano mu do zrozumienia, że za cenę polonizacji swych przedsiębiorstw uzyska ulgi podatkowe.

Ta niesłuchana w swej treści i formie skarga obywatela polskiego na własne państwo spotka się niewątpliwie z potępieniem całej polskiej opinii publicznej. Żalować należy, że tak poważne pismo jak „Times“ zamieściło

kłamliwe napaści na władze polskie, bez sprawdzenia tych informacji choćby w ambasadzie polskiej. Wiadomo bowiem, że chodzi tu o wymiar podatku zatwierdzonego prawomocnie przez najwyższe instancje sądowe, że chodzi o majątek miliardowej wartości, wobec którego wysokość podatków nie wynosi nawet 1 proc., że wreszcie władze skarbowe od kilku lat ujawniają nadzwyczajną cierpliwosć.

Ostatnio wreszcie zdemaskowano wyrokem sądu okręgowego oszustwa na terenie Szwajcarii, Niemiec i Polski, które rzucają dostateczne światło na gentlemana, któremu „Times“ użyczył swej gościnności. Dobrze byłoby, aby „Times“ poinformował swych czytelników, że dom bankowy w Londynie „Thurn and Son Ltd.“, który pożyczył ks. Pszczyńskiemu 160.000 funtów sterlingów na zbankrutowany „Sivag“ nigdy już tych pieniędzy nie zobaczy.

Ruch rewolucyjny w Irlandji

Szereg aktów sabotażowych na liniach komunikacyjnych

Londyn, 10 września.

(Pat) — Na liniach kolejowych południowej Irlandji dokonano w ciągu poniedziałku szeregu aktów sabotażowych. — Na linii pomiędzy Waterforde-Kilkenny na dystansie około 40 klm. nieznanymi sprawcy poprzecinali druty telegraficzne

i telefoniczne i obalili wiele słupów. — Na drogach, w wielu miejscach, zbudowano barykady.

Ruch kolejowy oraz szosowy był przez dłuższy czas przerwany. Połączenie z Dublinem, uległo przerwie na kilka godzin.

Polska eskadra lotnicza w Jugosławji

entuzjastycznie przyjmowana przez tłumy publiczności

Białogród, 10 września.

(Pat) — Dziś, o godz. 10.15 przyjechała do Białogrodu, na zaproszenie szefa lotnictwa jugosłowiańskiego, polska eskadra powietrzna, złożona z 8 aparatów pod dowództwem mjr. Pawlikowskiego. Lądowanie w pełnym szyku przed tłumnie zebranymi na lotnisku w Zemun osobami, wywołało powszechny zachwyt, zwłaszcza wśród lotników jugosłowiańskich.

Przybyłych lotników powitano hymnem polskim, odegranym przez orkiestrę. Następnie witali gości polskich: szef lot-

nictwa jugosłowiańskiego, gen Nedie na czele wyższych wojskowych, gen. Rayski, który od niedzieli bawi już w Białogrodzie, przedstawiciele poselstwa polskiego oraz koledzy-lotnicy jugosłowiańscy. — Kompanja honorowa pułku lotniczego, oddała honory wojskowe. Po powitaniu, lotnicy polscy podejmowani byli śniadaniem w kafejnie lotniczej.

Wieczorem poselstwo polskie w Białogrodzie, wydało na cześć polskiej eskadry lotniczej wielki bankiet, który zgromadził przedstawicieli sfer politycznych wojskowych, władz miejskich i prasy.

TEATR „ROZMAITOŚCI“ tel. 112-25.
Reprezentacyjny teatr PALESTYNY

„OHEL“

pod kier. Mojłesa Halewi rozpoczyna gościnnie występy lutro w środę 12 września w idylli biblijnej ze śpiewami i tańcami

„Jakób i Rachel“

Bilety do nabycia przy kasie teatru.

Pulowery artystyczne

ręcznej roboty

LILI HIRSZMAN

przeprowadziła się na ul.

Andrzeja № 27, front

Tel. 143-21

Płonczyński na czele zawodników

Na drugim miejscu znajduje się czech Ambruz.—Uczestnicy Challenge'u lecą z Algieru przez Tunis do Włoch

Polacy: Karpiński i Grzeszczyk oraz Niemcy: Morzik i Eberhardt wycofali się z zawodów

Warszawa, 10 września.
(B) Wedle wiadomości, nadeszłych do Aeroklubu Rzeczypospolitej z poszczególnych lotnisk etapowych turnieju challenge'owego, w ciągu ostatnich dwóch dni sytuacja zawodników, a szczególnie lotników polskich, uległa dość znacznej zmianie. Okazuje się bowiem, po obliczeniu średniej szybkości poszczególnych lotników na trasie lotów, że kapitan Bajan, który zdecydowanie przodował w tabeli punktacji, po próbach technicznych spadł obecnie na 6 miejsce.

Jego szybkość przeciętna aż do Sewilli, wynosiła 190 km., na godzinę. Najlepiej lotnik Płonczyński, na aparacie RWD. 9, rozwinął największą szybkość ze wszystkich uczestników challenge'u, bo 232 km. na godzinę, a mimo przymusowego pobytu w ciągu kilku godzin na lotnisku w Berlinie.

WYSUNĄŁ SIĘ ZDECYDOWANIE NA PIERWSZE MIEJSCE.

Należy wyjaśnić, że lotnik Płonczyński, przez dokonanie naprawy na lotnisku w Berlinie, nie stracił nic w tabeli, gdyż przebywał przez cały czas na lotnisku etapowym.

Na drugie miejsce wysunął się również dzięki dużej przeciętnej szybkości, bo 217 km. na godzinę, lotnik czeski Ambruz na aparacie czeskim „Aero 200”.

Lotnik niemiecki, kpt. Seideman, z przeciętną szybkością 201 km., na godzinę, zajmuje trzecie miejsce, a lotnik polski, por. Włodarkiewicz na aparacie PZL. 26 — mając dotąd szybkość przeciętną 216 km., zajmuje 4-te miejsce.

Blizszych wiadomości o stanie raidu europejsko-afrykańskiego, należy oczekiwać dopiero w ciągu wtorku, 11 b. m., gdyż dzień dzisiejszy poświęcony był na

zgrupowanie się wszystkich lotników w Algierze i na wypoczynek. Z Algieru, mając wystartować lotnicy znowu, tak jak na początku raidu z Warszawy w kolejnych grupach po 5.

Wiadomość o wycofaniu się lotnika Karpińskiego, potwierdza się oficjalnie. Również potwierdza się wiadomość o wycofaniu się samolotu polskiego, inż. Grzeszczyka.

Z drużyny niemieckiej oficjalnie potwierdzono wycofanie się lotników: Morzika i Eberhardta.

Tak więc obecnie, z 32 samolotów, które wyleciały z Warszawy,

BIERZE JESZCZE UDZIAŁ 25 APARATÓW,

a mianowicie: 10 polskich, 8 niemieckich 4 włoskie i 3 czeskie. — Dotychczas odpadły dwa samoloty polskie, cztery niemieckie i jeden włoski.

Do zwycięstwa zespołowego, największą szansę mają czesi, albowiem drużyna ich, złożona z trzech aparatów, w cało-

ści znajduje się w rajdzie.

Alger, 10 września.

Dzisiaj w godzinach rannych uczestnicy turnieju lotniczego wystartowali do następnego etapu lotu. Trasa prowadzi będzie przez Biskrę i Tunis do Włoch, skąd następnie udadzą się przez Palermo, Neapol, Rzym i Rimini do Jugosławii, Czechosłowacji i z powrotem do Warszawy.

Warszawa, 10 września.
(PAT) Według dalszych informacji,

Pogrzeb inż. K. Balińskiego, ofiary katastrofy samolotowej w Pirenejach, odbył się w Hiszpanji

Madryt, 10 września.
(PAT) Odbył się w Pampelunie pogrzeb s. p. inż. Kazimierza Balińskiego, który zginął w wypadku lotniczym w Pirenejach w czasie obsługi lotu Challenge'owego.

W pogrzebie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z gubernatorem Nawarry na czele, przedstawiciele lotnictwa hiszpańskiego, poseł R. P. w Madrycie z małżonką

Perłowski oraz brat zmarłego, atache delegacji polskiej w Genewie, jako jedyny członek rodziny, który zdołał przybyć na czas do Pampeluny, by wziąć udział w uroczystościach pogrzebowych.

Kompanja piechoty hiszpańskiej oddała zmarłemu honory wojskowe. Zwłoki s. p. Balińskiego zostały złożone tymczasowo w katakumbach miejscowego kościoła.

napływających z trasy lotu. lotnicy nie mlecy Morzik i Eberhardt wycofali się z zawodów.

Lotnik Grzeszczyk reperuje motor i prawdopodobnie weźmie udział w dalszym locie.

Warszawa, 10 września.
Warszawa, 10 września (PAT).

Według wiadomości, napływających z trasy lotu, w Algierze nocowali polscy lotnicy: Nr. 61 — Dudziński, Nr. 62 — Gedgowd, Nr. 64 — Balcer, Nr. 65 — Włodarkiewicz, Nr. 71 — Bajan, Nr. 72 — Buczyński, Nr. 73 — Florjanowicz, Nr. 76 — Skrzypiński i Nr. 81 — Macherson.

Lotnik Karpiński osiągnął w dniu wczorajszym Sewillę o godz. 17.24.

O Płonczyńskim wiadomo, że o godzinie 17.05 startował z Casablanci do Meknes.

Grzeszczyk lądował przymusowo w odległości 50 km. od Sidi-bel-Abbes i wskutek zepsucia się motoru zmuszony był wycofać się z dalszego lotu.

Lotnicy czescy Anderle, Ambruz, Zacek nocowali w Algierze.

O lotniku włoskim de Angeli wiadomo, iż wystartował w Casablance.

Tajemnica pożaru statku „Marrocastle”

Dwa wybuchy poprzedziły pożar.—Wczoraj nastąpiła nowa eksplozja na dopalającym się okręcie. — Dotychczas nie została ustalona ścisła ilość ofiar strasznej katastrofy

Pożar statku był dziełem sabotażu strajkujących robotników linii okrętowej „Ward Line”

Nowy Jork, 10 września.

(PAT) Z Asbury Park donoszą, że dzisiaj rano w kadłubie zniszczonego przez pożar parowca „Morrocastle” nastąpiła straszna eksplozja. Przyczyny tajemniczej eksplozji są niewyjaśnione. Śmiały wybuch był bardzo wielki i wyrzucił na znaczną wysokość części okrętu oraz zwęglone urządzenia wewnętrzne.

„Morrocastle” zagłębia się coraz bardziej w piasku. Stracono nadzieję, iż uda się kadłub statku wprowadzić do portu. Po wybuchu, który nastąpił dzisiaj rano w przedniej części statku wybuchł pożar, który trwa dotychczas.

Nowy Jork, 10 września.

„Daily News” twierdzi, iż istnieją do wody, że pożar na pokładzie statku „Morrocastle”

POPRZEDZONY ZOSTAŁ DWOMA WYBUCHAMI.

Według relacji „The Journal” depeze, nadchodzące z Hawany donoszą, że polica kubańska sprawdza pogłoski, według których strajkujący robotnicy portowej kompanii „Ward Line” przyjęli służbę na statku „Morrocastle”, celem zbuntowania załogi i zniszczenia statku.

Oficer „Morrocastle”, który objął dowództwo statkiem po śmierci kapitana Wilmota. Warmis, opowiadając o katastrofie oświadczył, że kapitan Wilmot zmarł wskutek niestrawności i choro-

by sercowej w przeddzień katastrofy. Panowała już wówczas silna burza. Zdanem Warmisa pożar powstał wskutek podpalenia.

Kapitana Warmisa zawiadomiono o wybuchu pożaru o godz. 2.35. O godz. 3-ej wydał on rozkaz zaalarmowania załogi i obudzenia pasażerów. Warmis twierdzi, iż podczas poprzedniej podróży statku czyniona była również próba podpalenia. Jeden z członków kongresu

reprezentujący New Jersey przesłał depeszę do Hoovera, w której oświadcza iż posiada informacje że załoga „Morrocastle” składała się z nowozaangażowanych marynarzy i że odznaczała się brakiem karność.

Linia okrętowa, do której należał „Morrocastle” odnawiała skład załogi rzekomo przed każdą nową podróżą.

Według ostatnich wiadomości nie rozpoznano dotychczas 77 zwłok ofiar

katastrofy statku „Morrocastle”.

60 osób zginęło bez wieści, w tem 29 pasażerów i 31 członków załogi.

Nowy Jork, 10 września (PAT)

Jak słychać, parowiec „Morro Castle” ubezpieczony był na sumę około 5 i pół miliona dolarów, z czego 2 i pół mil. w Stanach Zjednoczonych, a na pozostałą sumę w Londynie. Prócz tego ubezpieczony był również ładunek okrętu.

Pracodawcy odrzucili warunki arbitrażu

proponowane przez przewodniczącego Komitetu strajkowego, Gormana. — 19 fabryk przedzalnicych podjęło pracę pod ochroną specjalnej straży

Waszyngton, 10 września.

(PAT) Przedstawiciele przedsiębiorców włókienniczych odbędą w tym tygodniu konferencję z rządową komisją rozjemczą. Możliwość prowadzenia akcji rozjemczej są minimalne. Przewodca komitetu strajkowego Gorman oświadczył, iż jego propozycja rozjemcza traci wartość dziś wieczorem.

Patrole strajkujących prowadzą ożywioną akcję w północnej i południowej Karolinie, jednakże w dniu dzisiejszym w Północnej Karolinie 19 fabryk prze-

dzalnicych podjęło pracę nad ochroną straży.

W Massachusetts i Rhode Island przyłączyło się w dniu dzisiejszym do strajku około 5 tys. robotników.

Nowy Jork, 10 września.

Na posiedzeniu komitetu strajkowego robotników tekstylnych w Waszyngtonie oświadczył przewodniczący komitetu Gorman, że robotnicy przyjmą w rok komisji rozjemczej, ustanowionej przez prezydenta Roosevelta, lecz za-

dają, aby pracodawcy zamkneli swe przedsiębiorstwa aż do chwili zakończenia obrad komisji rozjemczej, rozporządzających się dzisiaj. Tylko w ten sposób — wskazał Gorman — będzie można uniknąć rozlewu krwi.

Waszyngton, 10 września.

Pracodawcy odrzucili proponowane przez przewodniczącego komitetu strajkowego przemysłu włókienniczego Gormana warunki arbitrażu.

„MUZA“ (dawniej LUNA) Dziś i dni następnych! Najbardziej sensacyjny i irapujący film sezonu!

„Syn King Konga“

Fantastyczna przygoda poszukiwaczy skarbów. W rolach głównych: HELENA MACK, ROBERT ARMSTRONG i „mala“ 12-stopowa malpa. Nadprogramy! — Pocz. seans. o g. 4.30 popoł., ost. o g. 10-ej w w. sob. i niedz. o godz. 12-ej w południe. — Ceny miejsc do godz. 6.30 i na poranki niższe.

Entuzjazm publiczności wzbudza RAMON NOVARRO JEANETTE MACDONALD w filmie

Kot i skrzypce

Dzisiaj poraz ostatni Grand-Kina Początek o g. 4.30

KINO „EUROPA“ NARUTOWICZA 20

OSTATNIE DNI! Poraz pierwszy w Polsce — przed stolicą LILIANA HARVEY Reż. ROWLAND v. LEE w najnowszym arcydz. prod. Foxa 1934-35 WESOŁA ZUZANNA Członkowie Stowarzyszeń Sportowych korzy stają z ulgowych cen.

Nadprogram: Ostatnie aktualności Foxa oraz największa sensacja świata: jedyny autentyczny w całości sfilmowany reportaż 11-o rundowej walki meczu bokserskiego o mistrz. świata. Baer—Carnera Dzisiaj początek o godzinie 5, 7.30 i 10-ej

Ambasador Stanów Zjednoczonych w Sowietach oskarżony

przez amerykańskiego dziennikarza w Warszawie o szmugiel waluty sowieckiej i jedwabnej bielizny do Rosji Sowieckiej. — Szmugiel uprawiają również inni dyplomaci akredytowani w Moskwie oraz korespondenci pism zagranicznych

Oczekiwane wielkie zmiany w ambasadzie amerykańskiej przy rządzie ZSRR

Warszawa, 10 września. Według nadchodzących wiadomości, amerykańskie ministerstwo spraw zagranicznych, a w równej mierze, korpus dyplomatyczny Moskwy jak i Warszawy, poruszone są do głębi sensacyjnym oskarżeniem amerykańskiego dziennikarza, warszawskiego korespondenta wielkiego dziennika „Chicago Tribune“, p. Donalda Day'a, skierowanym pod adresem pierwszego ambasadora Stanów Zjednoczonych przy rządzie sowieckim, min. William'a C. Bullitt'a. Red. Day, który jest jednym z najwybitniejszych dziennikarzy amerykańskich w „Chicago Tribune“ z końcem sierpnia r. b. opublikował sensacyjną korespondencję p. t.: „William C. Bullitt, ambasador U. S. A., szmugluje ruble sowieckie do Rosji!“ W korespondencji swej dziennikarz amerykański stwierdza, że za pośrednictwem szeregu agentów, właścicieli róż-

nych kantorów wymiany, amerykańska placówka dyplomatyczna w Moskwie, zakupuje na czarnej giełdzie w Warszawie olbrzymie ilości rubli sowieckich, które, jak wiadomo, są walutą prawie wyłącznie wewnętrzną, tak, że poza granicami Rosji Sowieckiej, nieomal, że wcale nie posiadają wartości realnej. Zakupione więc w Warszawie, doszło wnie za grosze, ruble następnie, wedle oskarżenia amerykańskiego dziennikarza, wwożone są do Z. S. R. R. w walizkach dyplomatycznych, które jak wiadomo nie podlegają kontroli celnej. — Red. Day stwierdza, że oprócz rubli, szmugluje się również do Rosji Sowieckiej jedwabne pończochy, bieliznę i t. p. W rezultacie, poczta dyplomatyczna z jednego worka, urasta do 20, a nawet więcej paczek, opatrzonych pieczęciami. Dziennikarz stwierdza, że zakupy rubli sowieckich w Warszawie, sięgają miesięcznie do 5 tysięcy dolarów, czyli 250

tysięcy rubli miesięcznie szmugluje się do Rosji, przyczem kupujący płać za ruble nie gotówką, a czekami na General Trust Company of Philadelphia, w odcinkach po 500 dolarów. W dalszym ciągu tych niezwykłych rewelacji, Day, stwierdza, że szmugiel w walizkach dyplomatycznych uprawiany jest nie tylko przez 60 członków ambasad amerykańskiej w Moskwie, ale również przez cały szereg innych dyplomatów akredytowanych przy rządzie sowieckim. Również, zdaniem amerykańskiego korespondenta, przebywającego w Rosji Sowieckiej. Rząd sowiecki patrzy na to przez palce, trzymając w ten sposób w garści korzystnych dla siebie dziennikarzy i skłaniając ich do wysyłania życzliwych dla Rosji korespondencji... Rewelacyjna depesza amerykańskiego dziennikarza, wywołała w Stanach Zjednoczonych olbrzymie wrażenie. Jest

to bodajże pierwszy wypadek oskarżenia ambasadora amerykańskiego przez obywatela Stanów. Sprawa nabiera o tyle bardziej sensacyjnego posmaku, że ambasador Bullitt, uważany był zawsze za wielkiego przyjaciela Sowietów, gdzie przebywał na oficjalnym stanowisku dopiero od 8 miesięcy, jednakże walcząc o uznanie przez rząd Stanów Rosji Sowieckiej już od roku 1919. Jest teraz rzeczą ciekawą, czy aby dziennikarz amerykański posiada w ręku swem dostatecznie wiarygodny materiał dowodowy, stwierdzający prawdziwość zarzutów, skierowanych pod adresem amerykańskiego dyplomaty. Jeśli wszystkie te fakty potwierdził dochodzenie, wszczęte przez miarodajne czynniki amerykańskie, należy się spodziewać wielkich zmian na młodej jeszczo placówce dyplomatycznej Stanów Zjednoczonych w Moskwie.

Matka—sutenerka zmuszała trzy córki do nierządu

Warszawa, 10 września. Dziś w sądzie okręgowym w Warszawie odbył się ohydny w swej treści proces przeciwko Stefani Miroszowej, pracce, oskarżonej o zmuszanie swoich trzech córek do zawodowego uprawiania nierządu. Miroszowa mieszkała w domu przy ul. Pańskiej 51 i trzymała na stacji dziewczęta lekkich obyczajów. Po śmierci męża Miroszowa zaczęła zmuszać swe nieletnie córki do haniebnego procederu, zachwalając przed nimi życie uliczne. Córki Irena, Helena i Wacława, pod wpływem presji uległy temu ohydnyemu żądaniu. Nawet gdy dwie z córek powychodziły z domu, potworna matka w tajemnicy przed zięciami w dalszym ciągu zmuszała je do sprzedawania się. Nieszczęsne dziewczyny, z których dwie popadły w ciężką chorobę, usiłowały popełnić zamachy samobójcze. Wreszcie jedna z nich, nie mogąc znieść dłużej tego potwornego życia, wniosła zameldowanie do policji obyczajowej. Dłuższe dochodzenia potwierdziły sta-

wiane zarzuty matce. Miroszowa aresztowana. Nie przyznała się do winy, dowodząc, że nie wiedziała, iż córki poszły za przykładem sublokatorek. Ze względu na mnóstwo drastycznych momentów z życia córek i sposobów zmuszania ich przez matkę do haniebnego procederu rozprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych.

Na fali radiowej

„CO TO JEST PRACA SZKODLIWA?“ Praca człowieka jest warunkiem istnienia społeczeństwa, które jest obowiązkowo stworzyć dlań odpowiednie warunki higieniczne. Stąd też na wszystkich obywateli spada jednakowa odpowiedzialność za utrzymanie i podniesienie poziomu zdrowotności pracy. Trzeba przyznać ze smutkiem, że stosunkowo od niedawna zajęto się tą sprawą higieny pracy. Treścią odczy-

tu inż. Fefermana, który mówić będzie przed mikrofonem łódzkim, będą ujemne strony pracy, a więc jedna z nowszych dziedzin higieny — patologia pracy. Ma ona na celu ujawnienie szkodliwości związanych z pracą i wynalezieniem sposobu ich zwalczania. Odczyt ten nadany będzie dnia 11 bm. o godz. 17 min. 25.

WSPOMNIENIA O WOJNIE JOZEFA JANKOWSKIEGO.

W cyklu feljetonów radiowych odzwierciedlających wybuch wojny we wspomnieniach osobistych poszczególnych wybitnych jednostek, we wtorek, dnia 1 września, o godz. 18.45 będą mogli radiosłuchacze usłyszeć, jakby kartkę z pamiętnika zasłużonego i wybitnego poety-filozofa o zabarwieniu mistycznym — Józefa Jankowskiego.

„CZAR JAWY“ — RADJOREPORTAŻ MUZYCZNY.

We wtorek, dnia 11 września, o godzinie 21.00, spotkają się słuchacze w programach radiowych z egzotyczną imprezą muzyczną, jaką będzie radioreportaż „Czar Jawy“. Oryginalne piosenki i melodie nagrane na płytach gramofonowych, powiązane w całości tekstem literackim, pozwolą wszystkim przeżyć fantastyczną godzinę na wyspach Jawajskich przez Czesława Mystkowskiego.

WIECZORY LWOWSKIE.

We wtorek, dnia 11 września, o godzinie 20.15 odbędzie się inauguracja wieczorów lwowskich. Celem tych lwowskich audycji będzie zobrazowanie w formie prelekcji i słuchowisk o charakterze muzyczno-słownym — charakteru, jaki wniosła ziemia czerwieńska do skarbcza kultury, literatury i sztuki ogólnopolskiej.

Wiedeńskie piosenki i — wiedeński humor — wiedeńskie melodie — Karnawał i Miłość

Największy film produkcji austriackiej 1934—35 r. Od jutra w „GRAND-KINIE“

Cholera w Rumunji

Panika w nadmorskiej miejscowości Mamaja Rumunji. Według ostatnich wiadomości, w drugim pułku artylerji przeciwlotniczej, stacjonowanym w Mamaja, zanotowano 40 wypadków cholery, w liczbie tej 8 wypadków było śmiertelnych. Badania lekarskie stwierdziły, że jest to cholera azjatycka. Wiadomość ta wywołała w Mamaja, jednej z najbardziej eleganckich miejscowości kąpielowych nad morzem Czarnym, panikę wśród kuracjuszy. — Do Konstancy przybył minister wojny, gen. Angelescu w towarzystwie inspektora sanitarnego armji rumuńskiej oraz wyższych oficerów. W Konstancy zarządzono kwarantannę dla parowców

Katastrofalna burza w Szwajcarii

Wykolejenie dwóch pociągów.—3 alpinistów znalazło śmierć w przepaści

Lucerna, 10 września. (Pat) — Wczoraj wieczorem, nad jeziorem Czterech Kantonów i okolicami, przeszła niezwykle silna burza, połączona z ulewnym deszczem. Szereg miejscowości stoi pod wodą. — Pod Arath Gollau, wykoleił się pociąg podmiejski. — 7 osób odniosło rany. Bern, 10 września. (Pat) — Z Rigi Kulm, znajdującego

się na pograniczu kantonów Szwyc i Lucerny, stoczyła się olbrzymia lawina bloków, która zatarasowała linię kolejową, wskutek czego pociąg miejscowy wykoleił się. Kilku pasażerów odniosło obrażenia. (Pat) — W czasie schodzenia na Galenstock, spadło do przepaści 5-ciu alpinistów z Bazylei, 3-ch z nich, poniosło śmierć na miejscu, a dwaj są ciężko ranni

KRONIKA

Wrzesień 11 Wtorek

Dzisiaj: Prota i Jacka
Jutro: Imienia N. M. P.

Wschód słońca	5.03
Zachód słońca	18.02
Wschód księżyca	8.18
Zachód księżyca	18.39
Długość dnia	12.59
Ubyło dnia	3.38

30 groszy za wizytę lekarską

co wynosi od 90-ciu do maximum 300 zł. miesięcznie. — Zubożenie lekarzy odbija się fatalnie na ich pracy zawodowej. — Memorjał do ministerstwa opieki społecznej

Bezustanne reorganizacje wprowadzają chaos

W ubiegłym tygodniu, jak donosiliśmy, odbyło się w Łodzi walne zgromadzenie lekarzy, na którym omawiano ciężką sytuację lekarzy, zatrudnionych w ubezpieczalni społecznej. Identyczne zebrania odbyły się w tym samym dniu we wszystkich miastach Polski i wszystkie rezolucje przesłane zostały rządowi głównemu związku lekarzy państwa polskiego.

Na tej podstawie sekretarjat generalny związek lekarzy wystosował odpowiedni memorjał do ministerstwa opieki społecznej, a równocześnie wydał odezwę do wszystkich ubezpieczonych, w której zaznacza, że nie chodzi tylko o los lekarzy, ale o wartość pomocy leczniczej w ubezpieczalniach. Lekarze są bowiem obecnie w takiej

sytuacji, że przedewszystkiem ucieścić mogą na tem najszerze rzesze ubezpieczonych, gdyż zmniejszy się wartość świadczeń, udzielanych im przez lekarzy.

Ubezpieczalnie społeczne w Polsce — pisze sekretarjat generalny — zatrudniały ostatnio przeszło 4000 lekarzy na ogólną liczbę 9000 lekarzy praktykujących. Lekarze ci byli stosunkowo dobrze uposażeni. Zubożenie rozpoczęło się od zalegania z wyplatami należności, co miało miejsce szczególnie w Łodzi, Poznaniu i Toruniu. Katastrofa nastąpiła jednak dopiero w chwili, gdy weszły w życie wytyczne do umów z lekarzami, które wprowadziły zasadę procentowego wynagrodzenia od wpływów ubezpieczalni. Ta zasada procentowego wynagrodzenia, przytem bardzo niskiego, przy równoczesnym utrzymaniu stałego wynagrodzenia dla personelu administracyjnego, zrujnowała całkowicie lekarzy ubezpieczalni, zmuszając ich do zaniedbywania swej pracy w tej instytucji i szukania innych źródeł zarobku.

Po tych reformach zarobki przedstawiają się następująco: lekarz ogólny ubezpieczalni (lekarz domowy) otrzymuje obecnie za jednego ubezpieczonego, będącego w jego leczeniu mniej więcej 80 groszy (lekarz specjalista zł. 1.32), a że na jednego pacjenta wypada przeciętnie trzy wizyty, przeto wizyta lekarska w ubezpieczalni daje lekarzowi 30 groszy.

Srednio tedy za 300 wizyt miesięcznie lekarz wyrabia 90 zł., a już rzadko zdarza się, by lekarz wyrabiał miesięcznie 200—250 złotych.

Przed 1 stycznia 1934 lekarz za godzinę pracy otrzymywał w Warszawie zł. 6.75, w Częstochowie zł. 5.50, w Łodzi zł. 5 itd. Obecnie zarobki te wynoszą — w Warszawie zł. 4.—, w Częstochowie zł. 1.32, w Łodzi zł. 1.—

A tymczasem kosztem lekarzy i kosztom ubezpieczonych utrzymuje się niezwykle kosztowną administrację, która pochłania 60 procent wpływu kasowego. Jako klasyczny przykład tych stosunków jest Żyrardów, gdzie lekarz ordynujący przy 5 godzinach ciężkiej pracy ambulatoryjnej, zarabia zł. 325.— miesięcznie, natomiast kierownik gospodarczy — 600 zł., naczelnik rachuby — 700 zł., lekarz administracyjny — zł. 1300, a dyrektor kasy — zł. 1500 miesięcznie.

Nieszczęściem ubezpieczalni są bezustanne ich reorganizacje, które wprowadzają nieład do życia instytucji, zwiększają koszty administracyjne i nie pozwalają zespołowi lekarskiemu na wytworzenie właściwej atmosfery pracy. W rezultacie zmusza się lekarza do zaniedbywania się w pracy dla ubezpieczalni, co muszą odczuć bardzo poważnie ubezpieczeni.

Wkońcu swego memorjału i odezwy sekretarjat generalny związku lekarzy zwraca uwagę na konieczność likwidacji t. zw. lekarzy domowych

i przywrócenie dawnego systemu, gdy chory mógł się zgłaszać bezpośrednio do specjalisty. W praktyce bowiem oznacza to zepchnięcie medycyny w ubezpieczalni społecznej do poziomu lecznictwa na głębokiej prowincji, gdzie lekarz musi być z konieczności lekarzem „omnibusem”. (i)

SZCZAWNICKA woda JÓZEFINA
pomaga w katarach.

Strzały na wivat zabiły gościa weselnego

Tragiczny wypadek postrzelenia zdarzył się wczoraj we wsi Jastrzębie pod Łodzią na zabawie weselnej.

Gdy młoda para wracała z kościoła, uczestnicy zabawy, pragnąc uczcić ich i godnie powitać, zaczęli strzelać z rewolwerów na wivat.

Niestety, biesiadnicy niezupełnie już byli trzeźwi i nie bardzo zdawali sobie sprawę ze swych czynów. I w rezultacie tej strzelaniny został bardzo ciężko ranny w głowę Ireneusz Barański. Przywieziono go do Łodzi, gdzie poddano operacji w szpitalu im. Prez. Mościckiego. Stan Barańskiego jest niemal beznadziejny. (i)

Dużury antek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suke. M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Suke. J. Sitkiewicza (Kopernika 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), S. Bojarskiego i W. Szata (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11 Listopada 86).

Trzy wczorajsze samobójstwa z miłości, z nędzy i — przyczyn niewiadomych

Trzy samobójstwa, wszystkie zakończone zgonem nieszczęsnych desperatów, zdarzyły się w ciągu wczorajszego dnia w Łodzi.

W domu przy ul. Przejazd 43 mieszkała rodzina Bichelów, składająca się z męża, żony i kilkorga nieletnich dzieci. Karol Bichel, głowa rodziny, był na poważnym stanowisku. Przez wiele lat nie maćło spokoju rodzinnego, dopóki przed kilku miesiącami Bichel nie poznał młodej niewiasty, panny K. 43-letni mężczyzna zakochał się śmiertelnie. Nie mogąc się jednak zdecydować na rozpoczęcie innego życia, w rozpaczy wczoraj powiesił się na szelkach w ustępie. List, który pozostawił, wyjaśnił tę niezwykłą tragedję ludzką.

Drugi, morderczy zamach na życie, dokonany został na tle nędzy. Karol Menke, zam. na ul. Wrzesińskiej 60, od dłuższego czasu pozostawał bez pracy. Zachwiało to jego równowagę tak dalece, że wczoraj przeciął sobie brzytwą żyły u lewej ręki i poderżnął sobie gardło.

W stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala. W karetce pogotowia jednak Menke zmarł.

I wreszcie trzeci wypadek — na ul. Kamiennej 20 targnęła się na życie Genowefa Stachurska, wypijając sporą dawkę sublimatu. Przyczyna samobójstwa nie została ustalona. Desperatka znajduje się w agonji w szpitalu. (i)

Splonęła fabryka chemikalij pod Łodzią. — Straż ogniową wzywano wczoraj trzykrotnie

Straż ogniowa zaalarmowana została wczoraj przed południem wieścią o pożarze w domu mieszkalnym na ul. 6-go sierpnia 42. Na miejsce pośpieszył II oddział straży ogniowej. Akcja ratownicza prowadzona była niezwykle intensywnie, gdyż ogień, który wybuchł na strychu, szerzył się gwałtownie i płomienie atakowały już górne piętra mieszkalne.

Gdy udało się wreszcie pożar zlokalizować, straż zaczęła badać przyczyny jego wybuchu. Okazało się, że jeden z lokatorów urządził sobie na strychu komórkę, w której przechowywał naftę. W jaki sposób jednak dostał się tam ogień — jest w dalszym ciągu przedmiotem do chodzenia.

W pół godziny później wybuchł pożar w fabryce Piaskowskiego na ul. Kątnej 10. Płomienie ukazały się w szarpani i szybko zaczęły ogarniać zabudowania

fabryczne. Dzięki jednak akcji II i IV oddziałów straży pożar zlokalizowano we właściwym czasie. Mimo to, straty są znaczne. Jak stwierdzono, pożar powstał wskutek zapalenia się pyłu towarowego od iskry maszyn.

Trzeci pożar wybuchł we wsi Antoniew pod Łodzią, w fabryce przetworów chemicznych Samuela Lichmana, zamieszkałego w Łodzi na ul. Skwerowej 1. Sytuacja była doprawdy groźna, gdyż w fabryce tej, jak w każdej zresztą fabryce chemicznej, nagromadzonych było wiele materiałów łatwopalnych i wybuchowych.

Mimo natychmiastowej niemal akcji ratunkowej, fabryka prawie całkowicie splonęła. Straty są bardzo znaczne. Dotychczasowe dochodzenie nie zdołało jeszcze ustalić przyczyny wybuchu pożaru. (i)

Dla nowych władz miejskich przygotowano już lokale. — Gabinety prezydenta i wiceprezydentów

Jak się dowiadujemy, w zarządzie miejskim rozpoczęto przygotowania do mającego nastąpić, po zatwierdzeniu wyborów, inauguracyjnego posiedzenia rady miejskiej oraz do objęcia urzędowania na ratuszu przez nowego prezydenta i wiceprezydentów miasta.

Sala posiedzeń rady miejskiej została całkowicie przebudowana. Podjum dla prezydium zostało opuszczone, a obok prezydium utworzono specjalne miejsce dla przyszłych członków zarządu miejskiego, wiceprezydentów i ławników. Ławy z lewej i prawej strony mównicy, które dawniej zajmowali członkowie magistratu, obecnie prze-

znaczone zostały na łóżę prasową oraz łóżę naczelników wydziałów w magistracie. I wreszcie skasowano parterową galerję, przesuując w tył krzesła dla radnych.

Odpowiednie przygotowania czyniono również w gmachu zarządu miejskiego na pl. Wolności. Po objęciu urzędowania przez komisarza rządowego skasowane zostały gabinety prezydenta i wiceprezydentów miasta, które zajęte zostały przez wydział prezydjalny. Obecnie wydział ten zostaje przetranslokowany i gabinety zostaną wyremontowane i przygotowane dla przyszłych prezydenta i wiceprezydentów. (i)

Choroby zakaźne w Polsce

Wzrost zachorowań na czerwonkę

Według ostatnich zestawień departamentu służby zdrowia ministerstwa opieki społecznej, w okresie od 19 do 25 sierpnia r.b. zarejestrowano na terenie całej Polski następujące przypadki chorób zakaźnych:

576 przypadków duru brzuszego, 12 duru plamistego, 1141 czerwonki, 396 błonicy, 376 błonicy, 3 zapalenia opon mózgo-rdzeniowych, 136 odry, 98 róży, 339 krztuści, 9 zimnicy, 29 gorączki połogowej, 2 wagiłki (oraz 6 przypadków Heine - Medina.

Olbrzymi wzrost w porównaniu z tygodniem poprzednim wykazuje liczba przypadków czerwonki, która z 57 w poprzednim okresie sprawozdawczym wzrosła aż do 1141. Wzrosła również liczba przypadków duru brzuszego, błonicy, krztuśca, natomiast zmniejszyła się liczba przypadków duru plamistego, zapalenia opon mózgo-rdzeniowych i gorączki połogowej.

Zafarg zlikwidowany

„Nowa Tkalnia“ będzie uruchomiona

W sobotę delegacja związku klasowego włóknarzy interwenjowała w inspektoracie pracy w sprawie likwidacji zatargu w t. zw. „nowej tkalni“ zakładów przemysłowych Scheiblera i Grohmana, prosząc o zwolnienie w tej sprawie konferencji porozumiewawczej.

Konferencja odbyć się miała wczoraj. W ostatniej jednak chwili została odwołana, ponieważ, jak się dowiadujemy, zarząd zakładów przemysłowych zdecydował się uruchomić tkalnię i przyjąć napowrót wszystkich robotników. Wznowienie pracy nastąpi jednak nie od razu, lecz etapami, w ciągu kilku dni. (i)

Reestracja rocznika 1916

Kto ma się stawić dziś

W dniu dzisiejszym do rejestracji w biurze wojskowo-policyjnym zarządu miejskiego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 165 winni się stawić mężczyźni rocznika 1916, zamieszkali na terenie III komisariatu P. P., o nazwiskach rozpoczynających się od liter H, Ch, I, J, K, oraz z IX komisariatu P. P. o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G.

Z powodu przypadającego w dniu dzisiejszym święta żydowskiego mężczyźni rocznika 1916 wyznania mojżeszowego, którzy winni się stawić dziś, mogą się stawić w dniu jutrzejszym.

Rejestracja rozpoczyna się od godziny 8-iej rano i trwa do godz. 15-iej (3-iej do poł.).

Dodatkowa komisja poborowa

W nadchodzącą sobotę, dnia 15 b. m. w lokalu biura wojskowo - policyjnego zarządu miejskiego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 165 rozpoczyna urzędowanie dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź - Miasto I, na którą winni się stawić poborowi rocznika 1913 i starszych, nie posiadający dotychczas uregulowanego stosunku do służby wojskowej, a zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów P. P., w dniu zaś 28 b. m. urzędować będzie w tymże lokalu dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź - Miasto II, na którą winni się zgłosić mężczyźni jak wyżej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12 13 i 14 komisariatów Policji Państw.

Na wymienione komisje poborowe należy zabrać ze sobą dowód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografią, zaświadczenie o rejestracji, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia), świadectwa szkolne i zawodowe.

Echa awantur przedwyborczych przed uniewinnieniem 6-ciu oskarżonych

W dniu wczorajszym w sądzie przed wydziałem w Łodzi odbywała się rozprawa przeciw sześciu członkom Stronnictwa Narodowego, oskarżonym o naruszenie na lokal komitetu wyborczego B. W.R. w okręgu wyborczym Nr. 1 ul. Brzezińskiej.

Jako oskarżeni stanęli: Marian Kubiak, Roman Klinke, Józef Teodorczyk, Marian Lubiński, Stefan Rogoziński i Rafał Winter.

Tę sprawę przedstawia się następująco: W nocy na 27 maja r. b., a więc przed wyborami do samorządu Gąsiek, przewodniczący komitetu wysłał grupę przemykających ańszów. Po chwili wyszedł na ulicę i zauważył, że tłum naciera na przemykających, którzy z ulicy Franciszkańskiej cofali się do lokalu. Z tłumu padały kamienie. Padły nawet dwa strzały, przez policję zagrożona użyciem broni. W tym też czasie zatrzymano na bocznych ulicach 18 ludzi, spośród których sześciu pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Sąd grodzki w Łodzi, wobec braku dostatecznych dowodów winy, wydał wyrok, uniewinniający wszystkich oskarżonych.

Niepotrzebne, krzywdzące, szkodliwe...

Spotkania sportowe z Niemcami

nie dawały nam żadnych szans. — Nie można liczyć na szczęśliwy przypadek. — Zamiast otuchy i zachęty, szerzymy depresję

Skutki „współpracy” sportowej z Niemcami

(Ner) Od blisko 9 miesięcy trwa „współpraca” sportowa polsko-niemiecka. Pierwszym widocznym znakiem tej zażyłości między sportowcami Trzeciej Rzeszy a Polską był mecz piłkarski, rozegrany w grudniu w Berlinie. Nastąpiło później dalsze zbliżenie sportowe polsko-niemieckie. W Warszawie bawili tenisistów niemieccy, jeźdźcy i lekkoatletki w Poznaniu bokserzy, zorganizowano wyścig kolarski Berlin—Warszawa, wreszcie odbył się ubiegłej niedzieli wielki mecz piłkarski.

Ze wszystkich powyższych imprez niemiecy wychodzili zwycięsko. Z punktu widzenia sportowego jesteśmy przegrani na całym froncie. Niema dziedzi-

ny sportu, w której byśmy górowali nad Niemcami. Ich zdecydowana wyższość sportowa ujawniła się w całej pełni.

Fachowców sportowych, ludzi dobrze poinformowanych, ten rezultat bynajmniej nie zaskoczył. Wiedzieli bowiem, że sport niemiecki, który jest u państwa rozwinięty, stoi znacznie wyżej od naszego i wiele jeszcze lat upłynie, nim dorównamy naszemu sąsiadowi zachodniemu na tem polu.

Czy nie byłaby więc wskazana większa wstrzeźliwość w organizowaniu imprez polsko-niemieckich? Koryści żadnych one nam nie przynoszą, a straty moralne ponosimy wiel-

kie. Przecież nie należy do rzeczy przyjemnych, jeżeli kilkadziesiąt tysięcy polskich młodzieńców zebrał na stadionie oraz drugie tyle przy głośnikach radiowych asystuje przy naszej porażce, n.b. zupełnie niesłusznie licząc na cud zwycięstwa? Bądźmy szczerzy: mecz z Niemcami przegraliśmy zupełnie zasłużenie. Są oni znacznie lepszymi piłkarzami od nas, posiadają doskonale zgraną jedenastkę narodową, której dewizą jest „jeden dla wszystkich i wszyscy dla jednego”.

My nie możemy sobie pozwolić na taki zespól, tak długo, dopóki nie zmieni się stosunek czynników miarodajnych do sportu, dopóki nie zostanie cofnięty zakaz należenia młodzieży szkolnej do klubów sportowych. Jak długo sport polski zdany będzie na łaskę losu, nie może być mowy o tem byśmy się w futbolu posunęli naprzód. A jeżeliśmy jeszcze nie dorośli do tego zadania, to lepiej nie pchaćmy się do walki z przeciwnikiem, który w każdej dziedzinie sportu nas przewyższa i przystępuje do rozgrywki jako zdecydowany faworyt.

Przecież sport odgrywa dużą rolę propagandową, a zbyt częste porażki z Niemcami dają właśnie wręcz przeciwny skutek...

Zbyteczny wyjazd zagranicę! Zbyteczne używanie zagranicznych wód mineralnych i soli przeczyszczających. Lepsze mamy w kraju WODA GORZKA MORSZYŃSKA i NATURALNA SÓL MORSZYŃSKA są lektem w schorzeniach żołądka, jelit, wątroby i nadmiernej otyłości. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Zawody i pokazy drużyn ratowniczych PCK

Wczoraj odbyła się w Łodzi bardzo interesująca impreza — zawody i pokazy drużyn ratowniczych Polskiego Czerwonego Krzyża. Po defiladzie 27 drużyn przed władzami, którą prowadził inspektor inż. Kloczkowski odbyły się zawody, których program obejmował ćwiczenia z maskami gazowymi i ćwiczenia opatrunkowe.

W rezultacie tych zawodów komisja sędziowska, w skład której wchodził płk. dr. Marx, dr. Klichowiecki, dr. Serafimowicz i przedstawiciel L. O. P. P. p. Krochmalcki, przyznała następujące nagrody:

Pierwszą nagrodę — srebrny puchar zdobyła drużyna przy klubie pracowników zakładów przemysłowych Scheiblera i Grohmana i żeton złoty — komendantka Janina Widerkiewicz.

Drugą nagrodę — srebrny puchar zdobyła drużyna polskiej młodzieży katolickiej „Katedra” i srebrny żeton — komendant Zygmunt Kotliński. Trzecią nagrodę zarządu miejskiego w Łodzi otrzymała również drużyna pracowników zakładów Scheiblera i Grohmana, czwartą nagrodę — drużyna związku strzeleckiego przy państwowej rozlewni wódek, piątą nagrodę — drużyna pracowników wydziału opieki społecznej zarządu miejskiego, szóstą nagrodę — drużyna II koła związku rezerwistów, siódmą nagrodę — drużyna miejskich pracowników szpitala w Radogoszczu.

Skolei nastąpiły pokazy ratowniczo-ogólnego i przeciwgazowego, które poprzedzone zostały akcją oddziałów przysposobienia wojskowego, straży pożarnej, oraz drużyn obserwacyjnej i przeciwgazowej. Drużyny wykazały dużą sprawność i orientację.

Kto i jak określa cenę złota 6-ciu panów zbiera się codziennie w banku Rotszylda i tam—zapada decyzja

W wykazach giełdowych czytamy o cenie złota.

Skoro zasadniczo złoto jest miernikiem wszystkich cen, jakim sposobem możemy określić jego własną cenę?

Złoto jest jednak takim samym towarem, jak każdy inny i dlatego musi mieć również i cenę, zależną od podaży i popytu. Praktycznie biorąc, cenę złota określa się w Londynie i cena ta jest jednolita dla całego świata w przeliczeniu, oczywiście, na wszystkie waluty krajowe.

Ceną złota jest więc ilość funtów, szylingów i pensów za jedną uncję czystego kruszcu. Cenę tę określa się codziennie, przyczem odbywa się w sposób następujący:

Punktualnie o godzinie jedenastej przed południem w sali domu bankowego N. M. Rotszylda w Londynie, który jest agentem Banku Angielskiego zbiera się 6 osób, przedstawiceli największych banków londyńskich i banków zagranicznych.

Firmy te nazywają się Mocatta and Goldsmid, Samuel Montagu and Co., „Pixley and Abell”, „Saunders and Wilkins”, „Johnson and Matthey” oraz, oczywiście, sam gospodarz Rotszyld. Przewodniczy temu zarządowi p. Artur Kimpton, szef wydziału stopów złotych domu Rotszyldów.

Kimpton jest znanym matematykiem i chemikiem. Sala w której odbywa się posiedzenie wybita jest dębem drzewem i nic w niej niema, oprócz stołu i sześciu krzeseł. Przed każdym z uczestników stoi aparat telefoniczny, połączony bezpośrednio z firmą, którą reprezentuje. Kimpton otwiera posiedzenie.

W sekundę później, wszyscy panowie łączą się ze swoimi firmami. Poczem każdy wypisuje na kartce, jakie zamówienia na zakup albo też sprzedaż złota otrzymał jego bank. Kartki te doręczają się przewodniczącemu, poczem p. Kimpton ogłasza:

— Panowie, zleceń na nabycie złota wpłynęło na 200 sztab, zleceń sprzedających złoto na 100 sztab. Co panowie mają zamiar uczynić?

Ponieważ z przemówienia p. Kimptona okazało się, że więcej ludzi chce nabyć złoto, aniżeli sprzedać, przeto jeden z obecnych powiada:

— Podwyższam cenę o jeden pens na uncję.

Wszyscy znowu łączą się ze swoimi domami i bankami. Ponieważ cena jest wyższa, więc ktoś po tej cenie sprzedaje złoto. W ten sposób postępuje się dalej, dopóki nie uzyska się równowagi pomiędzy kupującymi a sprzedającymi. Cena ostatniej transakcji staje się ceną złota, obowiązującą na całym świecie.

Najpotężniejsze transakcje dokonywane są w Londynie. Na podstawie jednego słowa zawierane są transakcje na miliony funtów. Ponieważ zaś te słowa obowiązują na całym świecie, przeto taką transakcję obliczać można na miliardy.

Pierwsi „Narowcy” przed sądem

Rozprawa została odroczone, celem sprowadzenia jednego z oskarżonych z Berezy

Warszawa, 10 września.

(B) Na dzisiejsze przedpołudnie wyznaczona była w sądzie okręgowym w Warszawie sprawa czterech członków obozu narodowo - radykalnego, która, ze względu na szczególne okoliczności, jakie towarzyszyły jej - była przedmiotem dużego zaciekawienia kół politycznych Warszawy.

Prokurator sądu okręgowego w Warszawie oskarżał mianowicie trzech studentów Jamontta, Sznarbachowskiego, Łukasiewicza i studentkę Plucińską o to, że w pierwszych dniach marca r. b. wybili szyby w sklepie i w mieszkaniu Blaszylda w Warszawie przy ul. Żórawiej.

Oskarżony Jamontt jest synem sędziego Sądu Najwyższego. Oskarżony Sznarbachowski jest synem jednego z najwybitniejszych adwokatów warszawskich, a oskarżona Plucińska jest brataną wybitnego działacza stronnictwa narodowego.

Sznarbachowski znajduje się już od dwóch miesięcy w obozie koncentracyjnym w Berezie Kartuskiej. Całą czwórkę oskarżonych bronić mieli adwokaci Rościszewski i Jodzewicz, którzy przez dwa ostatnie miesiące również znajdowali się w Berezie Kartuskiej.

Na rozprawie dzisiejszą oskarżony Jamontt nadał świadectwo lekarskie, z którego wynika, że jest chory i

stawić się nie może. Dalej okazało się, że Sznarbachowski nie został przywieziony na rozprawę z obozu koncentracyjnego, a Łukasiewicz nie stawił się również, gdyż przebywa jeszcze na wakacjach. Przed sądem stanęła tylko Plucińska.

Obrońcy oskarżonych, zamiast adwokatów Rościszewskiego i Jodzewicza, podjęli się adwokaci Czarkowski i Niedzielski, którzy wnieśli o odroczenie sprawy, a przede wszystkim o sprowadzenie z Berezy Kartuskiej Sznarbachowskiego. Sąd, po krótkiej naradzie, postanowił odroczyć sprawę i wysłać do Sznarbachowskiego do Berezy Kartuskiej ponowne wezwanie do stawienia się na następny termin sprawy.

Tabela wygranych

W związku z odbywającym się ciągnięciem Loterii państwowej ukazuje się obecnie o godzinie 3-ej drugie wydanie „Expressu”, zawierające pełną tabelę wygranych Loterii wraz ze stawkami z dnia bieżącego. Na te inowacje zwracamy uwagę Czytelników naszych, pragnących sprawdzić jaknajprędzej, czy los nie został im jakiejś wygranej...

Nowa izba rzemieślnicza Pierwsze posiedzenie 17-go września

Jak się dowiadujemy, wojewoda łódzki zwołał pierwsze posiedzenie nowo utworzonej Izby Rzemieślniczej na dzień 17 września r. b.

Na pierwszym posiedzeniu przewodniczącym będzie p. wojewoda lub jego zastępca.

Na porządku dziennym tego posiedzenia znajduje się sprawa wyboru prezydenta Izby, wiceprezydenta i 2 członków zarządu.

Włamywacze grasują...

Włamywacze dostali się do mieszkania Mieczysława Markowicza na ul. Miodowej 3, gdzie zdążyli ukraść garderobę właściciela.

Drugiej kradzieży dokonano w mieszkaniu Szmula Brajstajna na ulicy Wolskiej 11. W czasie nieobecności domowników złodzieje wyważyli drzwi i skradli 4 futra i damskie palto.

Wreszcie włamywacze odwiedzili mieszkanie Frymety Wajsa na ulicy Miodowej 9, gdzie skradli garderobę i srebrne stołowe. (i).

Kurjer Handlowo-Przemysłowy łódzkiego okręgu włókienniczego.

Dewaluacja nie jest korzystna ani dla finansów publicznych, ani dla życia gospodarczego. — Pomimo ostrej kampanji, stałość franka będzie utrzymana

Chaos monetarny, wywołany przez aprecjacje i oderwanie się szeregu walut światowych od złota, stał się podłożem, na którym bujnie krzewią się teorie i koncepcje, ukazujące na całym świecie niezawodne sposoby przeciwdziałania trudności kryzysowych przez zastosowanie środków monetarnych. Nawet we Francji, będącej w obecny dzień ostoją klasycznych zasad gospodarki pieniężnej, jesteśmy świadkami ostrej kampanji za dewaluację franka, co, według incyjatorów kampanji, stanowi konieczny zabieg w kierunku przystosowania gospodarki francuskiej a w szczególności finansów publicznych i handlu zagranicznego do nowych warunków życia ekonomicznego.

Dewaluatorzy francuscy pragną „uroznić” finanse publiczne kraju, a ponieważ nie wierzą w możliwość dokonania tego na drodze oszczędności wewnętrznych, groźących komplikacjami polityczno-społecznymi, więc wynaleźli nie wyjście z sytuacji: oszczędności średnie przez dewaluację pieniędzy. Tym sposobem dokona się automatycznie redukcja długów publicznych, uposażeń funkcyjnych, pensji emerytalnych, słowem redukcja całego budżetu, odpowiednio do stopnia dewaluacji pieniędzy.

Zwolennicy dewaluacji chcieliby za pomocą zamachu uzdrowić handel zagraniczny, a co za tem idzie — ogólną gospodarkę francuskiego. Tym sposobem pomyślność jest ściśle uzależniona od intensywności wymian towarowych z zagranicą.

Ceny francuskie — argumentują zwolennicy dewaluacji — są zbyt wysokie w porównaniu z cenami światowymi. Ceny te stwarzają warunki produkcji przemysłowej, które utrudniają możliwość wszelkiej konkurencji na terenie międzynarodowym. Stąd deficyt bilansu handlowego, stąd załamanie równowagi bilansu płatniczego, stąd konieczność odłożenia rezerwy w skarżyskach Banku Francji, stąd niepokorne w niedalekiej przyszłości zamknięcie się pieniądza narodowego.

Za jedyny środek, mogący wprowadzić pożądaną korekturę do załamanej funkcjonalności mechanizmu gospodarczego „dewaluatorzy” francuscy uważają obniżenie wartości franka, dzięki czemu poziom cen francuskich zrównałoby się rychło z poziomem światowym, produkcja francuska odzyskałaby normalne warunki konkurencyjności na rynku międzynarodowym, a Francja odzyskałaby swą utraconą rolę centrum turystycznego świata.

W taki sposób uzasadniają „dewaluatorzy” konieczność zmniejszenia wartości franka. Ale miarodajna opinia francuska ocenia te argumenty bez entuzjazmu. Istnieje we Francji głęboka niechęć do eksperymentów monetarnych i jeszcze głębszy sceptycyzm w odnośniku do korzyści, jakie mogłyby w następstwie spłynąć na kraj.

Zwolennicy dotychczasowej polityki monetarnej wskazują przedewszystkiem na sprzeczność, jaka zachodzi między dążnością do uzdrowienia finansów publicznych a celami ściśle ekonomicznymi, wysuwanymi przez entuzjastów dewaluacji pieniądza.

Aby dewaluacja mogła przynieść im ulgę finansom publicznym, muszą nastąpić wydatna wyżka cen. Nawet bowiem brzmiem długów byłoby również, jak dawniej, uciążliwe i nie przyniosłoby wzrost wpływów podatkowych, którego warunkiem jest towarowa stale zwyżka cen ożywiająca się transakcją towarami, nieru-

chomością i papierami wartościowymi.

Aby dewaluacja mogła przynieść spodziewane korzyści w dziedzinie ekonomicznej — a celem jej ma być jednak regeneracja przemysłu eksportowego w następstwie obniżki cen w złocie — to wówczas odwrotnie niż w wypadku pierwszym, ceny musiałby utrzymać się na dawnym poziomie. Jest bowiem rzeczą oczywistą, że wzrost cen doprowadziłby niebawem do przekreślenia tych wszystkich korzyści, jakie dewaluacja pieniądza zapewniłaby wywozowi francuskiemu na rynki światowe.

W ten sposób obalony jest pogląd, że dewaluacja franka mogłaby być korzystna jednocześnie dla finansów publicznych i dla życia gospodarczego. A l b o dla finansów publicznych, a l b o dla życia gospodarczego. A w istocie — twierdzą zwolennicy dotychczasowej polityki monetarnej — ani dla finansów publicznych, ani dla życia gospodarczego.

Niewątpliwie — brzmi odpowiedni wywód — dewaluacja pieniądza zmniejszałaby ciężar długów publicznych. Prawdopodobnie wzrost cen i gorączka spekulacyjna, wyrosła na gruncie paniki monetarnej, zwiększyłaby wpływ przychodów z podatków. Ale — pomijając już to, że usprawiedliwione żądanie podwyżki uposażeń ponownie rozdeptałoby budżet — czem byłyby te rzekome korzyści w porównaniu z takim nieszczęściem narodowym, jak zniszczenie kredytu publicznego — nieuchronne następstwo dewaluacji — w jaki sposób skarb mógłby sprostać zadaniom spłaty, z jakimi nie ominieszkaliby się doń zwrócić wierzyciele z tytułu „długów wiszących”? W jaki sposób zdobywa-

Lekka niżka cen przędzy

przy dużem nadal zapotrzebowaniu

Na rynku przędzy bawełnianej, przy nadal pomyślnej sytuacji jeśli chodzi o rozmiary zbytu zaznaczyła się, niewielka niżka cen na niektóre gatunki.

Orientacyjne ceny przędzy za 1 kg. w centach amerykańskich za gatunek „Prima”, licząc kurs dolara po zł. 8.90 kształtowały się w dniach ostatnich następująco: Nr. 8 Mule I. — 31.50, nr. 10 Mule/L. — 32.50, nr. 12 Mule/II — 30.50, nr. 16 Mule 35.50, nr. 16 Water — 35.50, nr. 20 Water 38.50, nr. 24 Water — 45.50, nr. 32 Water — 46.00, nr. 32 podwójny — 53.00, nr. 20 podwójny — 43.00, nr. 42 podwójny egipska 63.00, 32 podwójny „melange” 71.00. Bawełna trykotażowa osiągnęła ceny następujące: nr. 16 egipska X szp. — 39.5P., nr. 2P amerykańska X szp. — 39.00.

Zapasy włókiennictwa amerykańskiego wystarczą na 2 miesiące

W kołach przemysłu włókienniczego dyskutowano strejk włókniarzy amerykańskich pod kątem widzenia interesów włókiennictwa polskiego. Zastanawiano się przedewszystkiem, czy przedłużanie się strejku może spowodować wzrost naszego wywozu. Niestety, żadne w tym zakresie możliwości nie istnieją. Polska nie posiada wspólnych ze Stanami Zjednoczonymi rynków eksportowych dla wyrobów włókienniczych, zatem nawet ewentualne zmniejszenie dowozu artykułów amerykańskich nie spowoduje na tych rynkach wzrostu popytu na wyroby polskie. Niema również szans na powiększenie naszego bardzo znikomego eksportu włókienniczego do Stanów Zjednoczonych, które pod tym względem są samowystarczalne i nawet długi strejk nie wyczerpałby zapasów, nagromadzonych wskutek stałej nadprodukcji przemysłu amerykańskiego.

Jak obliczają, nawet gdyby strejk objął całą 100 proc. robotnika, t. j. gdyby wszystkie fabryki włókiennicze zostały unieruchomione, zapasy te starczą na blisko 2 miesiące przy normal-

nie nowe środki na pokrycie deficytów? „Korzyści” wynikłe z rewaluacji zasobów złota byłyby bardzo szybko przekreślone.

Równie iluzoryczne są korzyści, jakie osiągnąłby wskutek dewaluacji przemysł eksportowy. Przeciwnicy tej operacji — opierając się na doświadczeniach państw, które się do niej uciekiły — sceptycznie się zapatrują na możliwość wzmocnienia operacji wymiennych z zagranicą nawet w wypadku utrzymania dawnego poziomu cen. Nie wystarczy dziś — powiadają — sprzedawać tanio, aby móc sprzedawać zagranicę. Przy obecnym systemie wysoko dźwigniętych barier celnych, przy panowaniu ducha kompensacji i manewrowaniu kontyngentami, przy reglamentacji dewizowej, stosowanej w znacznej części świata, cena nie odgrywa już żadnej roli przy transakcjach wymiennych na rynku światowym. Nawet najbardziej korzystne warunki konkurencyjności towarów nie wystarczą dziś, aby zapewnić wypożyczenie w nie krajom, dostęp na rynki zagraniczne. O tem decydują inne zupełnie czynniki z wartością pieniądza nie mające nic wspólnego.

Tak więc korzyści dewaluacji zarówno w dziedzinie finansów publicznych, jak handlu zagranicznego, są bardziej niż wątpliwe — twierdzą zwolennicy dotychczasowej polityki pieniężnej. A ponieważ operują argumentami słusznymi, ponieważ znajdują się w przytłaczającej przewadze, ponieważ za nimi stoi olbrzymia większość ludności francuskiej — więc szanse na irrealistyczne wlecenie koncepcji dewaluacyjnych są wcale nie małe i stałość franka na długie zdaje się być zapewniona.

J. W.

Anglja odmawia sprzedaży przędzy Niemcom

Na zebraniu angielskich handlarzy przędzy i przedsiębiorców w Bradfordzie przyjęto rezolucję, postanawiającą, że z dn. 7 bm. nie będzie zawarta żadna umowa o dostawę bezpośrednią czy pośrednią przędzy do Niemiec aż do chwili zawarcia układu z odbiorcami niemieckimi w sprawie likwidacji dawnych zobowiązań.

Przedłużenie umowy polsko-hiszpańskiej

Min. Przem. i Handlu komunikuje: Umowa handlowa polsko-hiszpańska z dnia 7 maja 1930 r. obowiązuje do dnia 25 września 1934 r., ponieważ rząd hiszpański ponownie przedłużył termin jej trwania o miesiąc, t. j. do daty 25-go września b. r.

600 milionów oszczędności w P. K. O.

Zarówno wkłady oszczędnościowe jak i liczba oszczędzających w P. K. O. wykazały w sierpniu dalszy poważny wzrost. Wkłady oszczędnościowe wzrosły o 6.530.768 złotych, osiągając na 31 ub. m. stan 541.700.798 zł., łącznie zaś z wkładami, pochodzącymi z waloryzacji dawnych wkładów markowych — 565.843.699 zł.

Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych wzrosła w tym czasie i liczba oszczędzających w P. K. O. W ciągu sierpnia br. P. K. O. wydała 33.739 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na 31 bm. ogólną liczbę 1.309.788 książeczek, łącznie zaś z książeczkami pochodzącymi z waloryzacji — 1.340.275 książeczek.

Nowa taryfa celna w Chinach

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi otrzymała z poselstwa R. P. w Chinach sprawozdanie, dotyczące nowej taryfy celnej, która weszła w życie dnia 3 lipca b. r.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, nowa taryfa celna chińska naogół biorąc podwyższyła cła na większość towarów. Nieliczne towary, na które cła zostały obniżone, są prawie wyłącznie sprowadzane z Japonii, która już od dłuższego czasu starała się wpłynąć na rząd chiński w kierunku korzystnej zmiany taryfy celnej.

W nowej taryfie obniżono cło na niektóre towary bawełniane, jak np. welwety, venetians, materiały na koszule, woale i t. d. przeciętnie o 5 proc. przy równoczesnem podwyższeniu cła na przywóz bawełny surowej o przeszło 40 proc. Z pośród artykułów interesujących importerów polskich obniżono cło na niektóre wyroby wełniane i półwełniane wysoko-gatunkowe. Nowa taryfa dotychczas nie została ogłoszona drukiem.

Upadłości i układy.

W sprawie upadłości C. Kalińskiej (Nowomiejska 19) właścicielki składu galanterji odbyło się ostateczne zebranie wierzycieli masy, na którym upadła zaproponowała wierzycielom 3 proc. ich należności, płatnych w ciągu pół roku od chwili uprawomocnienia się układu.

Ponieważ większość wierzycieli wypowiedziała się za przyjęciem powyższych warunków, sąd układa zatwierdził.

W sprawie upadłości firmy „L. F. R.” „Łódzka Fabryka Radjotechniczna”, właśc. Kalmanowicz i Reimitz (Kilińskiego 143) Sąd na wniosek Zarządu masy umorzył postępowanie wobec przeprowadzenia całkowitej likwidacji aktywów masy.

Jak się dowiadujemy, nikt z wierzycieli nie otrzymał na poczet swoich należności.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.
Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo-towarowej notowano: żyto 16.75—17.00, pszenica 20.75—21.25, jęczmień 18.00—18.50, owies 16.50—17.00, mąka żytnia 1) 23.00—24.00, mąka żytnia 2) 24.00—25.00, mąka pszenna 31.00—33.00, otręby żytnie 10.00—10.50, otręby pszenne 10.00—10.50, otręby pszenne grube 10.50—11.00, rzepak 41.00—43.00, groch Victoria 46.00—46.50, makuch lniany 20.00—21.00, makuch rzepakowy 15.00—16.00, mak niebieski 45.00—50.00. — Tendencja spokojna.

